

I gennemsnit tre etager

De unge planlæggere ser nærmere på højhuse i Danmark og sonderer terrænet for højhuspolitikker. Læs mere om, hvorfor ordet 'monumentpolitik' dukker op i den sammenhæng!

Politikere slår ud med armene og hævder, at deres by og kommune skal kunne ses fra månen. Derefter går arbejdet med at formulere en *højhuspolitik* i luften.

Helt ærligt, en højhuspolitik. Der er ikke mange steder i Danmark, hvor gennemsnitshøjden på husene i en by når over tre etager. I denne redaktion er vi seks planlæggere, der kommer fra seks kommuner. I én kommune er der reelt en efterspørgsel på at bygge højt, i to kommuner har de mellem 4 og 10 hus på omkring 10 etager, i en kommune er de højeste bygninger ca. seks etager, og i de to sidste kommuner er der ikke umiddelbart politisk ønske om byggeri, der er højere end tre til fire etager, og det eksisterer heller ikke nu. Den struktur er skabt dels af planer, dels af politikere og borgere, og dels af byens eller kommunens historie.

Vi definerer højhuse ud fra, hvad der eksisterer i forvejen. Hvis det er normalt at bygge to etager, er fire naturligvis højt. Men en højhuspolitik sender vel et signal om skyskrabere og om ikke Manhattan, så i hvert fald *flere* højhuse? Det er naturligvis vores politikeres job at have ambitioner på vores byers vegne, men hvis endelig en højhuspolitik bliver realitet, så er der sikkert kun tale om et enkelt højhus – på oftest 8-10 etager, men naturligvis også højere i de modige kommuner.

En politik med enslydende signaler

En højhuspolitik kan for så vidt være et fint redskab til at formidle politikernes, og dermed planafdelingens, holdning til højhuse. Men er højhuspolitikker en reaktion på, at ellers mere rumlige planbegreber som fortætningsstrategi og arkitekturpolitik er for uklart formidlet eller, at indholdet ikke er forståeligt for almindelige mennesker. En højhuspolitik i Danmark rammer lidt ved siden af, og derfor bliver den ofte en afløser for fortætnings- eller arkitekturpolitik. Signalværdien er mere højtråbende og forståelig, men indholdet kan være det samme. Der er ingen (eller meget få) politikere, der ønsker højhuse på bekostning af kommunens arkitektoniske sammenhæng og kvalitet. Herning forstår en højhuspolitik sådan: "*Højhuspolitikken fokuserer på innovativ byudvikling og arkitektonisk kvalitet. Politikken skal sikre en byudvikling med sammenhæng, identitet og vision, så Herning kan udvikle sig som en flot og levende by med en stærk identitet.*" <http://www.herning.dk/Erhverv/Byggeri%20og%20Grunde/Hojhuspolitik.aspx>

Citatet slår to streger under, at begrebet 'højhuspolitik' er en eye catcher for en politik, der egentlig er en arkitekturpolitik. Det skal retmæssigt bemærkes at ved nærlæsning af politikken bliver stillingtagen til højhuse i Hernings kontekst mere centralt.

Der kan selvfølgelig argumenteres for, at det ikke er så vigtigt, om det hedder det ene eller det andet. Det væsentlige er, at der er formuleret en politik, som giver et klart budskab og et godt administrationsredskab. God planlægning beror i høj grad på, at ikke bare planlæggere, men også developere, borgere og andre byudviklere har samme forståelse af retningen for byudviklingen. En højhuspolitik, som egentlig er en arkitekturpolitik, kan let tegne et forkert billede. Derfor skal vi sikre, at vores politikker brænder klart igennem, og indeholder hvad de forventes at indeholde. Den højhuspolitik Sønderborg Kommune har udarbejdet, er et godt eksempel på, at højhuspolitikken både fagligt og politisk slår fast hvad højhuse er, hvad de kan i et byrum og hvordan de (i Sønderborgs kontekst) kan indpasses. <http://www.sonderborg.dk/PolitikOgDemokrati/VisionerPolitikkerPlaner/~media/Planafdelingen/Dokumenter/Foldere/hoejhuspolitik.ashx>

Hvornår kommer monumentpolitikken?

Debatten om højhuse er tilbagevendende, og derfor spiller en højhuspolitik naturligvis en central rolle. Ønsket er at formidle kommunens holdning til højhuse, men hvis højhuse ikke reelt er muligt eller ønsket, er der vel tale om en anden politik. Der findes endnu ikke danske byer, som rydder noget af bymidten for at bygge et til flere nye højhuse. Reelt er det alene på de mange gamle havne eller i udtjente industriområder, at de nye højhuse og vartegn kan indpasses. Men for at indpasse de ny højhuse kræves der stadig mere end en højhuspolitik.

Måske er højhuspolitikken i virkeligheden en monumentpolitik, som er udtryk for de enkelte kommuners (urealistiske) ønsker om ikonografiske bygningsværker, der sætter dem på landkortet.